

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายเจริญ ภัคดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๔/๒๕๕๒

วันที่ ๓๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประเด็นที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่ ๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ.
ตราขึ้นโดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

เห็นว่า กระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติเป็นไปโดยถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กล่าวคือ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรโดยประธาน
ผู้ตรวจการแผ่นดิน ๑ ฉบับ และโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๔๕ คน ซึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ
ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นอีก ๑ ฉบับ ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๔๒ วรรคสี่

(๒) ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเงิน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง
และได้รับการวินิจฉัยจากประธานสภาผู้แทนราษฎรแล้วว่ามิใช่ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน
จึงไม่จำเป็นต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ วรรคสอง

(๓) สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาได้พิจารณาและลงมติให้ความเห็นชอบแก่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยกระทำเป็นสามวาระ ทุกวาระมีองค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๐๒ วรรคห้า ทุกประการแล้ว

ประเด็นที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

เห็นว่า ร่างมาตรา ๘ (๑) ซึ่งกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินว่าจะต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีผลเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ อันเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคสาม เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวจะมีผลเป็นการตัดสิทธิบุคคลที่มีสัญชาติไทยโดยทางอื่นที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ดังนั้น ข้อความที่ว่า “โดยการเกิด” จึงเป็นข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม ดังกล่าว มีผลให้ข้อความที่ว่า “โดยการเกิด” นั้นเป็นอันตกไป แต่ข้อความดังกล่าวมิได้เป็นสาระสำคัญที่จะมีผลทำให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ต้องตกไปทั้งฉบับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๑ วรรคสอง

นายเจริญ ภัคดีชนากุล
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ